

Ustavni sud Bosne i Hercegovine u plenarnom sazivu, u sastavu: predsjednik Mirsad Ćeman, dopredsjednice Valerija Galić i Angelika Nußberger i suci Helen Keller, Ledi Bianku, Marin Vukoja i Larisa Velić, na sjednici održanoj 16. travnja 2026. godine, u predmetu broj **AP-2487/22**, rješavajući apelaciju **Ivana Mrvelja i Josipa Mrvelja**, na temelju članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine, članka 18. stavak (3) točka h) i stavak (4) i članka 57. stavak (2) točka a) i članka 58. Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ br. 94/14, 47/23 i 41/24), donio je

ODLUKU O DOPUSTIVOSTI

Odbacuje se kao nedopuštena apelacija **Ivana Mrvelja i Josipa Mrvelja** podnesena protiv Rješenja Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj 64 0 I 046958 22 Gž 3 od 8. travnja 2022. godine u odnosu na navode o kršenju prava na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda zbog toga što je *ratione materiae* inkompatibilna s Ustavom Bosne i Hercegovine.

Odbacuje se kao nedopuštena apelacija **Ivana Mrvelja i Josipa Mrvelja** podnesena protiv Rješenja Kantonalnog suda u Širokom Brijegu broj 64 0 I 046958 22 Gž 3 od 8. travnja 2022. godine u odnosu na navode o kršenju prava na imovinu iz članka II/3.(k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda zbog toga što je očigledno (*prima facie*) neutemeljena.

OBRAZLOŽENJE

1. Ivan Mrvelj i Josip Mrvelj (u daljnjem tekstu: apelanti) iz Posušja, koje zastupa Ivan Brekalo, odvjetnik iz Širokog Brijega, podnijeli su 4. srpnja 2022. godine apelaciju Ustavnom sudu Bosne i

Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud) protiv Rješenja Kantonalnog suda u Širokom Brijegu (u daljnjem tekstu: Kantonalni sud) broj 64 0 I 046958 22 GŽ 3 od 8. travnja 2022. godine i Rješenja Općinskog suda u Širokom Brijegu (u daljnjem tekstu: Općinski sud) broj 64 0 I 046958 18 I od 16. studenog 2021. godine. Apelanti su u apelaciji tražili da Ustavni sud donese privremenu mjeru kojom bi odložio provedbu navedenog rješenja Općinskog suda o dosudi nekretnina.

2. Ustavni sud je prethodno, odlukom od 20. prosinca 2022. godine, odbio kao neutemeljen zahtjev apelanata za donošenje privremene mjere.

Uvodne napomene

3. Tijekom parničnog postupka koji je vođen između Agencije za privatizaciju Zapadnohercegovačkog kantona i A. M. (prednik apelanata), Općinski sud je donio rješenje od 24. rujna 2013. godine kojim je naložio A. M. da plati sudsku pristojbu na žalbu i reviziju.

4. S obzirom na to da prednik apelanata, koji je umro 2004. godine, nije platio sudsku pristojbu, Zapadnohercegovački kanton (u daljnjem tekstu: tražitelj izvršenja) je 2018. godine pokrenuo izvršni postupak protiv apelanata kao njegovih zakonskih nasljednika. Tražitelj izvršenja je predložio da se izvršenje provede na poslovnim udjelima apelanata u društvu „Mrvelji“ d.o.o. Posušje (u daljnjem tekstu: navedena pravna osoba). Pored toga, navedeno je da su apelanti na temelju rješenja o nasljeđivanju od 27. svibnja 2014. godine naslijedili obvezu iza svog pravnog prednika.

5. Općinski sud je Rješenjem broj 64 0 I 046958 18 I od 20. veljače 2018. godine odredio predloženo izvršenje.

6. Rješenjem Općinskog suda od 27. veljače 2019. godine odbijen je prigovor apelanata izjavljen protiv rješenja o izvršenju. U obrazloženju je navedeno da ne postoje razlozi za prigovor navedeni u članku 47. stavak 1. točka 2. Zakona o ovršnom postupku (u daljnjem tekstu ZOP), odnosno da su na pravnoj snazi rješenje o nasljeđivanju od 27. svibnja 2014. godine kao i izvršna isprava – rješenje od 24. rujna 2013. godine kojim je prednik apelanta obavezan na plaćanje sudske pristojbe. Osim toga, sud je naveo da apelanti, u skladu s odredbom članka 172. stavak 1. Zakona o nasljeđivanju, odgovaraju za dugove svog prednika do visine vrijednosti naslijedene imovine, kao i da je izvršenje određeno na osnivačkom udjelu apelanata koje su naslijedili od svog prednika.

7. Rješenjem Kantonalnog suda od 10. listopada 2019. godine odbijena je žalba apelanata podnesena protiv rješenja Općinskog suda od 27. veljače 2019. godine. U obrazloženju je navedeno da se, u skladu s odredbom članka 30. stavak 2. ZOP-a, izvršenje određuje i protiv treće osobe koja u izvršnoj ispravi nije navedena kao izvršenik ako se javnom ispravom dokaže da je ta osoba preuzela dug iz izvršne isprave. U svezi s tim, sud je istaknuo da je tražitelj izvršenja dokazao da su apelanti na

zakonit način preuzeli dug svog prednika iz izvršne isprave, odnosno da se izvršenje provodi na njihovim naslijeđenim osnivačkim udjelima u navedenoj pravnoj osobi.

Postupak u kojem je donesena osporena odluka

8. Iz činjenica predmeta proizlazi da je Općinski sud izvršio procjenu vrijednosti osnivačkog udjela apelanata, koji imaju po 25 % udjela u navedenoj pravnoj osobi. Osim toga sud je zaključkom od 8. rujna 2021. godine zakazao drugu javnu prodaju osnivačkog udjela apelanata koja je održana 9. studenog 2021. godine te je „predmetni udio izvršenika od 25 % prodan tražitelju ovrhe kao jedinom kupcu i ponuđaču“.

9. Općinski sud je donio Rješenje o dosudi broj 64 0 I 046958 18 I od 16. studenog 2021. godine kojim tražitelju ovrhe „dosuđuje se: osnivački udio [apelanata] od 25 %“ u navedenom pravnom licu, procijenjene vrijednosti 594.685,25 KM, te je određeno da se taj osnivački udio preda tražitelju izvršenja sa 1/1 i izvrše promjene prava vlasništva na osnivačkom udjelu apelanata u korist tražitelja ovrhe (st. 1., 2. i 3. izreke rješenja). Dalje je konstatirano da se smatra da je tražitelj ovrhe u cijelosti namirio svoje potraživanje kupnjom osnivačkog udjela apelanata od 25 % za kupoprodajnu cijenu od 40.000,00KM, pa je naloženo nadležnom registru da upiše promjenu prava vlasništva na osnivačkom udjelu, uz konstataciju da će se rješenje objaviti na oglasnoj ploči suda (st. 4., 5. i 6. izreke rješenja).

10. Općinski sud je u obrazloženju naveo da je 20. veljače 2018. godine izvršena zabilježba rješenja o izvršenju na osnivačkim udjelima apelanata u navedenoj pravnoj osobi. Također, prilikom donošenja odluke o prodaji udjela apelanata sud je cijenio vrijednost udjela u odnosu na ukupno potraživanje tražitelja izvršenja. Pored toga, imao je u vidu pravomoćno i izvršno rješenje o izvršenju, u kojem je između ostalog odlučeno o pasivnoj legitimaciji apelanata i njihovoj solidarnoj odgovornosti kao nasljednika za dugove ostavitelja – prednika A. M. Dalje, sud je naveo da je zaključkom od 8. rujna 2021. godine zakazao drugu javnu prodaju osnivačkog udjela apelanata za 9. studenog 2021. godine. Sud je Zaključak o javnoj prodaji dostavio punomoćniku apelanata 9. rujna 2021. godine. Tijekom postupka punomoćnik apelanata je podneskom od 8. listopada 2021. godine obavijestio sud da otkazuje punomoć za zastupanje apelanata. Općinski sud je naveo da je održao drugo ročište za javnu prodaju, na kojem je osnivački udio apelanata prodan tražitelju ovrhe kao jedinom kupcu i ponuđaču. U zapisniku s javne prodaje Općinski sud je konstatirao da su apelanti uredno obaviješteni o datumu i vremenu održavanja ročišta za prodaju, pri čemu je ukazao kada je punomoćnik apelanata primio zaključak o prodaji, odnosno kada je apellantima otkazao punomoć. S obzirom na to da je procijenjena vrijednost dosuđenog udjela veća od ukupnog dugovanja apelanata prema tražitelju ovrhe, sud je konstatirao da je tražitelj ovrhe u cijelosti namirio svoje potraživanje.

Osim toga, sud je ukazao na sadržaj članka 92. stavak 8. ZOP-a te obrazložio da tražitelj ovrhe kao kupac, u skladu s tom odredbom, nije obavezan položiti prodajnu cijenu. Imajući u vidu sve navedeno, Općinski sud je, u skladu s odredbama čl. 93. i 135. u svezi sa čl. 187–192. ZOP-a donio rješenje o dosudi.

11. Kantonalni sud je Rješenjem broj 64 0 I 046958 22 GŽ 3 od 8. travnja 2022. godine odbio žalbu apelanata i u cijelosti potvrdio prvostupanjsko rješenje. U obrazloženju rješenja Kantonalni sud je naveo da žalba apelanata ne dovodi u pitanje zakonitost i pravilnost prvostupanjskog rješenja. U svezi s tim je obrazložio da apelanti ne osporavaju činjenicu da je 9. rujna 2021. godine njihovom punomoćniku dostavljen zaključak kojim je zakazana druga javna prodaja njihovog osnivačkog udjela. S obzirom na to da je zaključak o javnoj prodaji uredno dostavljen punomoćniku apelanata prije otkazivanja njegove punomoći za zastupanje, Kantonalni sud je zaključio da su neutemeljeni žalbeni navodi apelanata da nisu bili obaviješteni terminu održavanja drugog ročišta za javnu prodaju. Dalje, Kantonalni sud je istaknuo da je, suprotno žalbenim navodima apelanata, zaključak o javnoj prodaji bio stavljen na oglasnu ploču suda 8. rujna 2021. godine i da je 23. rujna 2021. godine skinut s oglasne ploče. Također, Kantonalni sud je istaknuo da je punomoćnik apelanata, u skladu s odredbama članka 310. Zakona o parničnom postupku (u daljnjem tekstu: ZPP), morao barem usmeno apellantima saopćiti da im otkazuje punomoć, odnosno upoznati ih da je primio zaključak kojim je određeno ročište za drugu javnu prodaju. Osim toga, Kantonalni sud je ocijenio neutemeljenim i žalbene navode apelanata u svezi s navodnom povredom ZOP-a, uz obrazloženje da se „u konkretnom slučaju ne radi o situaciji iz čl. 190. i 192.“ ZOP-a zato što se nije radilo o prodaji dionica radi namirenja tražitelja izvršenja.

12. Apelanti smatraju da je osporenim rješenjima povrijeđeno njihovo pravo na pravično suđenje iz članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije i pravo na imovinu iz članka II/3.k) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 1. Protokola broj 1 uz Europsku konvenciju. Navode da je primjena zakona bila proizvoljna i diskriminirajuća, da osporene odluke nisu dovoljno obrazložene i da im je povrijeđeno pravo na pristup sudu. Naime, apelanti smatraju da je došlo do povrede odredbi ZOP-a zbog toga što im Općinski sud nije dostavio podnesak kojim je njihov punomoćnik otkazao punomoć za zastupanje, odnosno što je sud propustio odložiti zakazano ročište za javnu prodaju. Također smatraju da je izvršni postupak proveden suprotno odredbama čl. 190. i 192. ZOP-a, te su ukazali da je izvršni postupak pokrenut na temelju nezakonitog rješenja o naplati sudske pristojbe.

13. Pri ispitivanju dopustivosti apelacije Ustavni sud je pošao od odredaba članka VI/3.(b) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 18. stavak (3) točka h) i stavak (4) Pravila Ustavnog suda.

14. Članak VI/3.b) Ustava Bosne i Hercegovine glasi:

Ustavni sud također ima apelacionu nadležnost u pitanjima koja su sadržana u ovom Ustavu, kada ona postanu predmet spora zbog presude bilo kojeg suda u Bosni i Hercegovini.

Član 18. stavak (3) točka h) i stavak (4) Pravila Ustavnog suda glasi:

(3) Apelacija nije dopustiva i ako postoji neki od sljedećih slučajeva:

h) apelacija je ratione materiae inkompatibilna sa Ustavom;

(4) Ustavni sud će odbaciti apelaciju kao očigledno (prima facie) neutemeljenu kada utvrdi da ne postoji opravdan zahtjev stranke u postupku, odnosno da predočene činjenice ne mogu opravdati tvrdnju da postoji kršenje Ustavom zaštićenih prava i/ili kada se za stranku u postupku utvrdi da ne snosi posljedice kršenja Ustavom zaštićenih prava, tako da je ispitivanje merituma apelacije nepotrebno.

U odnosu na pravo na pravično suđenje

15. Ustavni sud ukazuje da se u konkretnom slučaju radi o izvršnom postupku u kojem apelanti imaju svojstvo izvršenika, te da se stoga postavlja pitanje primjenjivosti članka II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije. Naime, Ustavni sud podsjeća na svoj principijelan stav o neprimjenjivosti članka II/3.(e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije na izvršni postupak u situaciji kada apelaciju podnosi izvršenik, odnosno lice protiv kojeg se provodi izvršenje. Međutim, Ustavni sud isto tako podsjeća na svoj stav da je član II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i član 6. stavak 1. Europske konvencije primjenjiv u situaciji kada se u izvršnom postupku utvrđuju nova građanska prava i obveze (vidi Ustavni sud, Odluka broj *U 21/02* od 26. ožujka 2004. godine, dostupna na web stranici Ustavnog suda www.ustavisud.ba).

16. U konkretnom slučaju, osporenim rješenjem Kantonalnog suda se odlučivalo o žalbi apelanata koju su podnijeli kao izvršenici protiv rješenja o dosudi, u postupku u kojem se odlučivalo o izvršenju na temelju pravosnažne odluke – rješenja. Naime, pravosnažnom odlukom, na temelju koje je pokrenut izvršni postupak obvezan je prednik apelanta (vidi točku 3. ove odluke), a nakon toga pravosnažnim rješenjem o izvršenju (vidi toč. 6. i 7. ove odluke) apelant su, kao zakonski nasljednici po rješenju o nasljeđivanju od 27. svibnja 2014. godine, obvezani da isplate tužitelju izvršenja određeni novčani iznos. Tim odlukama su već bila definirana i prava i obveze apelanata kao nasljednika njihovog oca. Dakle, Ustavni sud ukazuje da prilikom donošenja osporenih rješenja o

dosudi nisu utvrđivana „nova građanska prava ili obaveze“, već da su ona već bila utvrđena navedenim odlukama – rješenjem od 24. rujna 2013. godine kao izvršnom ispravom, rješenjem o nasljeđivanju te pravomoćnim rješenjem o izvršenju (*mutatis mutandis* odluka o dopustivosti AP-2703/18 od 19. veljače 2020. godine, točka 16). Stoga, Ustavni sud zaključuje da u konkretnom slučaju apelanti ne uživaju zaštitu i garancije iz članka II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i članka 6. stavak 1. Europske konvencije, pa je apelacija u tom dijelu *ratione materiae* inkompatibilna sa Ustavom Bosne i Hercegovine.

Dopustivost u odnosu na navode o kršenju prava na imovinu

17. U vezi sa navodima apelanata koji se u suštini tiču primjene materijalnog prava, Ustavni sud podsjeća da u fazi ispitivanja dopustivosti predmeta, mora utvrditi, između ostalog, i jesu li ispunjeni uvjeti za meritorno odlučivanje koji su nabrojani u članku 18. stavak (4) Pravila Ustavnog suda. U vezi s tim, Ustavni sud ukazuje da prema vlastitoj i praksi Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: Europski sud), apelant mora navesti povredu svojih prava koja štiti Ustav Bosne i Hercegovine i ove povrede moraju djelovati vjerojatno. Apelacija je očigledno neutemeljena ukoliko joj manjkaju *prima facie* dokazi koji sa dovoljnom jasnoćom pokazuju da je navedena povreda ljudskih prava i sloboda moguća (vidi Europski sud, *Abedin Smajić protiv Bosne i Hercegovine*, odluka od 16. siječnja 2018. godine, predstavka broj 48657/16, točka 43, i *Khudunts protiv Azerbajdžana*, odluka od 26. veljače 2019. godine, predstavka broj 74628/16, točka 32, te Ustavni sud, Odluka o dopustivosti broj AP-156/05 od 18. svibnja 2005. godine, točka 9., dostupna na www.ustavisud.ba), te ako činjenice u odnosu na koje se podnosi apelacija očigledno ne predstavljaju kršenje prava koje apelant navodi, tj. ako apelant nema „opravdan zahtjev“ (vidi Europski sud, *Mezotur-Tiszazugi Vizgazdalkodasi Tarsulat protiv Mađarske*, presuda od 26. srpnja 2005. godine, predstavka broj 5503/02, točka 21. i *Dumlu protiv Turske*, odluka od 20. travnja 2021. godine, predstavka broj 65159/17, točka 27.), kao i kada se utvrdi da apelant nije „žrtva“ kršenja Ustavom Bosne i Hercegovine zaštićenih prava (vidi Europski sud, *Spasoje Lukić i drugi protiv Bosne i Hercegovine*, odluka o dopustivosti od 18. studenog 2008. godine, predstavka broj 34379/03).

18. U vezi sa navodima o kršenju prava na imovinu, Ustavni sud ukazuje da se u konkretnom slučaju nesporno radi o miješanju u pravo apelanata na imovinu koje je propisano „zakonom“. Naime, sud je, nakon donošenja rješenja o izvršenju i održanog ročišta za drugu javnu prodaju, donio rješenje o dosudi kojim je u skladu sa relevantnim odredbama ZOP-a prodao osnivački udio apelanata u navedenoj pravnoj osobi. Miješanje u imovinu apelanta služi zakonitom cilju u javnom interesu, a to je provođenje postupka prinudnog namirenja potraživanja na temelju izvršne isprave – rješenja u

situaciji kada prednik apelanata nije ispunio svoju obvezu plaćanja sudske pristojbe. Naime, u konkretnom slučaju, apelanti su kao zakonski nasljednici svog prednika A. M. naslijedili njegov dug koji je određen izvršnom ispravom – rješenjem od 24. rujna 2013. godine, kao i osnivačke udjele na kojima je određeno provođenje rješenja o izvršenju (imaju po 25 % udjela u navedenoj pravnoj osobi). Sljedeće relevantno pitanje je postojanje proporcionalnosti miješanja u imovinu apelanata. U svezi s tim, Ustavni sud ukazuje da su sudovi eksplicitno naveli da su apelanti naslijedili dug svog prednika i da je izvršenje određeno na njihovim osnivačkim udjelima u navedenoj pravnoj osobi pri čemu su apelanti bili obaviješteni o održavanju ročišta za prodaju (vidi točku 10. ove odluke). Pored toga, obrazloženo je da se ne radi o prodaji dionica radi namirenja tražitelja izvršenja iz članka 190. i 192. ZOP-a, odnosno da su apelanti u izvršnom postupku imali poziciju izvršenika a ne kupca. Također, iako sudovi nisu obrazlagali pravo preče kupovine osnivačkog udjela, apelanti nisu ničim obrazložili na koji način bi to utjecalo na njihov položaj u postupku i posljedično tome na njihovu imovinu. Ovo tim prije što iz sadržaja odredbe članka 192. ZOP-a proizilazi da ta odredba štiti lica koja imaju pravo preče kupovine, a ne izvršenika. Osim toga, zaključak o javnoj prodaji je bio stavljen na oglasnu ploču suda, odnosno bio je dostupan eventualno i drugim kupcima ili ostalim vlasnicima osnivačkih udjela u navedenoj pravnoj osobi. Na temelju navedenog, Ustavni sud smatra da je miješanje u imovinu apelanata bilo i proporcionalno, odnosno da je uspostavljena pravična ravnoteža između općeg interesa i prava apelanata na imovinu. Stoga, Ustavni sud zaključuje da su navodi apelanata o kršenju prava na imovinu očigledno (*prima facie*) neutemeljeni.

19. Imajući u vidu navedeno, te konzistentnu praksu Europskog i Ustavnog suda i stavove navedene i u ovoj odluci, Ustavni sud smatra da nema ništa što ukazuje da navodi apelanata pokreću ustavna pitanja na koja su se pozvali, odnosno ništa što ukazuje da imaju „opravdan zahtjev“ u smislu članka 18. stavak (4) Pravila Ustavnog suda koji bi trebalo meritorno ispitati. Zbog toga, Ustavni sud zaključuje da su ovi navodi očigledno (*prima facie*) neutemeljeni.

20. Imajući u vidu odredbu članka 18. stavak (3) točka h) i stavak (4) Pravila Ustavnog suda, prema kojima će se apelacija odbaciti kao nedopuštena ukoliko je *ratione materiae* inkompatibilna sa Ustavom Bosne i Hercegovine, odnosno ukoliko je očigledno (*prima facie*) neutemeljena, Ustavni sud je odlučio kao u dispozitivu ove odluke.

21. U skladu sa člankom VI/5. Ustava Bosne i Hercegovine, odluke Ustavnog suda su konačne i obvezujuće.

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine

Mirsad Ćeman

